

D E C I Z I E

07 august 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul  
Judecătorii

Iulia Sîrcu  
Valentina Clevadi  
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Cecan Boris,  
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății de Asigurări  
„Moldcargo” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Cecan Boris cu privire la  
încasarea prejudiciului cauzat,  
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2013, prin care a fost  
restituită cererea de apel depusă de către Cecan Boris,

constată:

La 04 aprilie 2012, SA „Moldcargo” SRL a depus cerere de chemare în judecată  
împotriva lui Cecan Boris cu privire la încasarea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 iulie 2009 între SA „Moldcargo” SRL și  
Cecan Boris a fost încheiat un contract de mandat, obiectul căruia îl constituia  
activitatea de intermediere în vânzarea polițelor de asigurare.

Susține că în urma încheierii contractului sus-menționat pârîului i-au fost  
eliberate sub gestiune pentru realizare blanchete de strictă evidență, și anume: polițele  
AORC Seria AT nr. 0004392-0004396; Polițele de asigurare Medicale Seria MC nr.  
33419 – 33536; Polițele de asigurare Medicale Seria MC nr. 29296 – 29301; Polițele  
de asigurare Medicale Seria MC nr. 33654 – 33674; Polițele de asigurare Medicale  
Seria MC nr. 33747 – 33750; Bonuri de plată Seria EB nr. 687402 – 687450; Polițe de  
asigurare contra accidente nr. 805 – 809.

Afirmă că la data de 08 februarie 2010, SA „Moldcargo” SRL a înaintat față de  
pârî scrisoarea nr. 131, prin care a solicitat să le pună la dispoziție raportul despre  
realizarea polițelor de asigurare menționate sau să le restituie, la care nu au primit nici  
un răspuns.

Menționează că, ulterior, la data de 22 februarie 2012, SA „Moldcargo” SRL a  
înaintat față de Cecan Boris pretenția nr. 309, prin intermediul căreia a solicitat în mod  
repetat să le pună la dispoziție raportul despre realizarea polițelor de asigurare  
menționate sau să le restituie, la care pînă în prezent nu au primit nici un răspuns.

Solicită obligarea pârîului să prezinte raportul de realizare a polițelor de  
asigurare sau să restituie blanchetele de strictă evidență și obligarea pârîului la  
compensarea tuturor cheltuielilor de judecată.

În cadrul dezbaterilor judiciare, SAR „Moldcargo” SA a depus o cerere de  
concretizare a cerințelor, solicitînd încasarea din contul pârîului Cecan Boris în

beneficiul său a sumei datorate în mărime de 70660 lei și a cheltuielilor de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 2119,80 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 26 octombrie 2012, acțiunea a fost admisă și încasată de la Cecan Boris în beneficiul SAR „Moldcargo” SA datorita în sumă de 70660 lei și cheltuieli de judecată suportate în sumă de 2119,80 lei, iar în total suma de 72779,80 lei.

La 05 decembrie 2012, Cecan Boris a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia și casarea hotărârii primei instanțe. Totodată apelantul a menționat că apelul motivat va depune după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe.

Prin încheierea judecătorelui Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2013 s-a dispus de a primi spre examinare în instanța de apel pricina civilă, stabilind termenul pentru examinare a pricinii în ordine de apel pentru data de 20 februarie 2013, fiind propus apelantului să prezinte apelul motivat, probe cu privire la omiterea termenului de apel, cât și să achite taxa de stat în mărime de 1589,85 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Cecan Boris, fiind comunicat apelantului Cecan Boris despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1589,85 lei și a apelului motivat, stabilindu-i un termen pînă la data de 20 martie 2013. La fel a fost explicat apelantului Cecan Boris, că în caz dacă nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2013 a fost restituită apelantului Cecan Boris cererea de apel și remise în adresa ultimului cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 22 aprilie 2013, Cecan Boris a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2013, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și remiterea cauzei spre examinare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și prematură, emisă în mod pripit de către instanța de apel, lipsind apelantul în acest sens de la exercitarea în volum deplin dreptul la folosirea căilor de atac, unde în conformitate cu prevederile art.15 CPC RM, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii, contrar normei, consideră că dînsul a fost privat de dreptul de a fi verificată corectitudinea constatării circumstanțelor de fapt ale pricinii, aplicării și interpretării normelor de drept material, precum și respectarea normelor de drept procedural, la emiterea actului judiciar, ori în conformitate cu prevederile art.373 alin.6 CPC RM, apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel.

Afirmă că, prin emiterea încheierii recurate, s-a îngădit dreptul la un proces echitabil, ori potrivit art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei

părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

Consideră că, în aceste condiții, instanța de apel, prin emiterea încheierii recurate, i-a îngăduit posibilitatea de a fi prezent în ședința de judecată și, respectiv, de a prezenta probe și alte date importante pentru soluționarea apelului, precum și de a participa la dezbaterile judiciare, de a înainta obiecții și a da explicații.

La fel consideră neîntemeiate susținerile instanței de apel precum că fiindu-i stabilit un termen pentru depunerea apelului motivat și prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1589, 85 lei, dînsul fără motive întemeiate, nu s-a conformat indicațiilor impuse primului, deoarece, despre existența încheierii Colegiului Civil al Curții de Apel din 20 februarie 2013, a aflat cu mult mai tîrziu de la momentul recepționării actului procesual enunțat, asupra cărui moment statuează instanța de apel, deoarece, la adresa indicată locuiesc părinții săi, care și au recepționat plicul cu încheierea nominalizată.

Totodată invocă că la data de 26 martie 2013, prin fax a expediat în adresa Curții de Apel Chișinău o cerere de amîinare, din motiv de boală, iar dovada în acest sens urma să fie prezentată la următoarea ședință, circumstanță care nu a fost luată în calcul de către instanța de apel.

Prin urmare, insistă că, în pofida faptului acordării termenului într-u stingerea tuturor neajunsurilor a apelului declarat de către el, instanței de apel nu-i era o piedică de a amîna ședința de judecată din data de 27 martie 2013, mai mult ca atît fiind prima ședință de examinare a apelului.

Reieșind din încălcările grave admise de către instanța de apel la emiterea actului juridic a cărei casare se solicită, insistă asupra temeiniciei recursului dat, fapt pentru care și solicită admiterea acestuia în formula care a fost întocmit, cu casarea încheierii Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2013 și restituirea pricinii spre rejudecare în ordine de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa recurentului la 03 aprilie 2013, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f. d. 87), însă date cu privire la recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 24 aprilie 2013 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

După cum denotă actele cauzei, Cekan Boris a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Ialoveni din 26 octombrie 2012, însă fără a invoca motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și fără a achita taxa de stat la depunerea apelului în conformitate cu art. 364 alin. (1) CPC, care direct indică că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Este cert și faptul că apelantul la depunerea apelului nemotivat din 05 decembrie 2012, a menționat despre faptul că va depune cererea de apel motivată după ce va face cunoștință cu actele cauzei, iar din probele anexate la dosar, și anume din avizul de recepție (f.d. 63) rezultă că ultimul a primit copia hotărârii motivate a Judecătoriei Ialoveni din 26 octombrie 2012 la data de 15 noiembrie 2012, însă neconformându-se prevederilor art. 365 alin.(1<sup>1</sup>) CPC, care indică că, elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale, Cekan Boris nu a depus motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Aici urmează de remarcat și faptul că deși apelantul, Cekan Boris, a fost înștiințat despre data examinării cererii de apel din 20 februarie 2012 și necesitatea prezentării apelului motivat, probelor cu privire la omiterea termenului de apel și dovezii achitării taxei de stat în valoare de 1589,85 lei (f.d. 70, 72), însă ultimul în ședință de judecată din 20 februarie 2013 nu s-a prezentat și nu a prezentat nici apelul motivat și nici dovada achitării taxei de stat.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cekan Boris, fiind comunicat apelantului despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 1589,85 și a apelului motivat, stabilindu-i un termen pînă la data de 20 martie 2013. La fel a fost explicat apelantului că în caz de neîndeplinire a indicațiilor menționate, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și va fi restituită.

Astfel, deși Cekan Boris avea la cunoștință despre încheierea nominalizată, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 81), cu toate acestea, de către Cekan Boris nu au fost înlăturate neajunsurile nominalizate, respectiv, pînă la data stabilită de 20 februarie 2013, nefiind prezentate nici dovada de plată a taxei de stat și nici motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, astfel apelantul manifestând un abuz de drepturile sale procedurale.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit Cekan Boris nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Argumentul recurentului precum că despre existența încheierii instanței de apel din 20 februarie 2013, a aflat cu mult mai târziu de la momentul recepționării actului procesual enunțat, deoarece la adresa indicată locuiesc părinții săi nu poate fi reținut, deoarece în acest sens nu a fost prezentată nici o probă care ar confirma cele invocate, mai mult că apelantul nu a comunicat instanței o altă adresa la care urmează a fi expediate actele de dispoziție emise de instanța sau înștiințările despre locul data și ora ședinței de judecată.

Nu pot fi reținute nici argumentele recursului cu referire la cererea de amânare a examinării cauzei din 27 martie 2013, deoarece cererea menționată a fost expediată prin fax și recepționată de instanța de apel cînd cauza era deja examinată, mai mult ca atît cererea de amânare nu s-a confirmat prin certificat de boală.

De altfel, Colegiul consideră necesar de remarcat și faptul că recurentul, având la cunoștință despre data deliberării și pronunțării hotărârii primei instanțe, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Or, potrivit și jurisprudenței CEDO, cu valoare de principiu (cauza Ghirea contra Moldovei (Hotărârea CEDO din 26 iunie 2012)), fiind înștiințat legal despre ședința de judecată din 20 februarie 2013, recurentul avea obligația de a urmări desfășurarea procesului în care este implicat ca parte.

Nici argumentul invocat în recurs precum că instanța nejustificat a restituit apelul, fără a ține cont de cererea apelantului cu privire la amânarea examinării cauzei, din motiv de boală, care a fost expediată în adresa Curții de Apel Chișinău la data de 26 martie 2013, prin fax, deoarece cum a fost menționat mai sus cererea de apel a fost restituită apelantului pentru neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat și motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și nu pentru neprezentarea apelantului, mai mult că neajunsurile menționate urmau a fi înlăturate pînă la data de 20 martie 2013.

În această ordine de idei sunt lipsite de sens și alte critice aduse în susținerea cererii de recurs, or cele constatate indică direct la abuzul lui Cecan Boris în drepturile sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirii actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

În astfel de circumstanțe, nu s-au stabilit încălcări a normelor procesuale la emiterea încheierii, prin urmare, nefiind lezat nici dreptul recurentului la un proces echitabil, garantat de art. 6§1 al CEDO

Față de cele ce preced și având în vedere că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se respinge recursul declarat de către Cecan Boris.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății de Asigurări „Moldcargo” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Cecan Boris cu privire la încasarea prejudiciului cauzat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva